

DRZEWO — SAMOBÓJCA

W wiecznie zielonych lasach Panamy, południowo-wschodniej Costa Rica i północno-zachodniej Kolumbii rośnie drzewo o nazwie *Tachigalia versicolor* (z rodziny motylkowatych). Drzewo to po zakwitnięciu i wydaniu owoców umiera. *Tachigalia* osiąga znaczne rozmiary: kilkadziesiąt metrów wysokości i znacznie ponad metr grubości pnia. Tworzy szeroką baldachowatą koronę. Drzewa te obserwowano przez wiele lat, żadne z nich nie zakwitło. W 1974 r. zarejestrowano 18 drzew kwitnących, wszystkie uschły w 1975 r. Na pniach martwych drzew nie udało się stwierdzić pierścieni przyrostowych i dlatego nie znamy wieku, w jakim te drzewa się rozmnażają. Jedne drzewa zaczynają kwitnąć w styczniu (pora sucha), inne w lipcu (pora deszczowa), kwiaty utrzymują się od 3—6 miesięcy, a zatem w całej

populacji zawsze któreś drzewo kwitnie. Po przekwitnięciu liście drzewa opadają, na gałęziach pozostają tylko zielone, podobne do liści owoce, długości około 15 cm. Następnie owoce te brązowieją i wiatr rozrzuca je dokoła pnia. W tym czasie drzewo zaczyna gwałtownie butwieć i ginie. Co ciekawsze — obserwowano drzewa, których tylko 2—3 gałęzie pokryły się kwiatami, a po rozsianiu nasion tylko te gałęzie uschły. Ten niezwykły fenomen próbuje się wytłumaczyć przystosowaniem do środowiska i warunków rozrodu. Młode siewki, które wyrastają z nasion opadłych w bezpośrednim sąsiedztwie drzewa macierzystego, mają szansę wyrosnąć i przeżyć tylko wtedy, gdy przebijają się do światła. Okaz rodzicielski ginąc, robi miejsce i stwarza warunki rozwoju dla młodej generacji”. („Wszechświat”, nr 12/1978).